

Läkemedelsdokumentation i COSMIC

För att komma direkt till rätt avsnitt håll nere Ctrl-knappen och klicka på rubriken.

Innehåll

1	SÖKORD I JOURNALMALLAR	3
1.1	Enkel läkemedelsgenomgång	3
1.2	Fördjupad läkemedelsgenomgång	3
1.3	Läkemedelsförändring	3
1.4	Läkemedelsberättelse	3
1.5	Läkemedel	4
2	UTSKRIVNINGS-/BESÖKSINFORMATION MED LÄKEMEDELSBERÄTTELSE TILL PATIENT	4
3	LÄKEMEDELSADMINISTRERING SLUTENVÅRD	4
	Generella direktiv	5
4	LÄKEMEDELSADMINISTRERING ÖPPENVÅRD	5
5	BATCHNUMMER FÖR BIOLOGISKA LÄKEMEDEL OCH PLASMAPRODUKTER	5
6	BLODPRODUKTER	5
7	CYTOSTATIKA	5
8	EXTEMPORE-LÄKEMEDEL	6
9	INFUSIONER	6
10	INSULIN	6
11	LICENSLÄKEMEDEL	6
12	LÄKEMEDEL UTAN RECEPT	6
13	LÄKEMEDEL VID KLINISK PRÖVNING	6
14	MEDICINTEKNISKA PRODUKTER	7
15	OXYGEN	7
16	PATIENT MED DOSDISPENSERING	7

17	SONDNÄRING	7
18	TELEFONORDINATION	7
19	VACCINER	8
20	VARNING/ÖVERKÄNSLIGHET	8
21	VÅRDENS ÖVERGÅNGAR	8
22	WARAN	8
23	SJÄLVADMINISTRERING	8
24	FÖRTECKNING ÖVER I VILKA JOURNALMALLAR SÖKORDEN SKA FINNAS	9

1 Sökord i journalmallar

1.1 Enkel läkemedelsgenomgång

- En kartläggning av vilka läkemedel patienten är ordinerad och varför, vilka av dessa läkemedel patienten använder och hur, samt vilka övriga läkemedel (receptfria läkemedel, naturläkemedel) patienten använder.
- Läkare kontrollerar om läkemedelslistan är korrekt och bedömer om läkemedelsbehandlingen är ändamålsenlig och säker.
- Uppenbara läkemedelsrelaterade problem t ex dubbelföreskrivning och interaktioner åtgärdas och dokumenteras.
- En korrekt läkemedelslista upprättas.
- Åtgärder och orsaker till åtgärderna dokumenteras av läkare.
- Individuellt anpassad information samt en uppdaterad läkemedelslista ska ges till patienten.

Sjuksköterska kan hjälpa till och efterforska uppgifter kring en patients läkemedelsbehandling när så behövs och dokumenterar då under sökord Läkemedel i Öppenvårdsjournal eller Omvårdnadsanteckning.

Rutin Enkel läkemedelsgenomgång/läkemedelsavstämning.

1.2 Fördjupad läkemedelsgenomgång

- Vid kvarstående läkemedelsrelaterade problem efter en enkel läkemedelsgenomgång.
- En systematisk genomgång av alla ordinerade läkemedel. För varje läkemedel kontrolleras att det finns en indikation, behandlingseffekten utvärderas, dosering bedöms, eventuella biverkningar och interaktioner samt nyttan med läkemedlet utvärderas.
- Symtomskattning (PHASE 20) kan användas.
- En fördjupad läkemedelsgenomgång ska följas upp. Det ska framgå när och av vem uppföljning ska göras.
- Åtgärder och orsaker till åtgärderna dokumenteras av läkare. Målet med läkemedelsbehandlingen ska också dokumenteras.
- Individuellt anpassad information samt en uppdaterad läkemedelslista ska ges till patienten.

Distriktssköterska/sjuksköterska kan på uppdrag av läkare ansvara för att enskilda åtgärder genomförs, såsom tex kartläggning av läkemedelsbehandling, symtomskattning och provtagning samt att dokumentera relevant information i omvårdnadsjournal under sökord Läkemedel.

Rutin Fördjupad läkemedelsgenomgång.

1.3 Läkemedelsförändring

- Fortlöpande läkemedelsförändringar.
- Sökord Läkemedelsförändring används för att lätt kunna hitta förändringar i läkemedelsbehandling utan att behöva leta i löpande journaltext.

1.4 Läkemedelsberättelse

- Mellan vårdgivare.
- I epikrisen ska de läkemedelsförändringar som har betydelse för fortsatt vård dokumenteras av läkare.

- Läkemedelsförändringar under vårdtiden dvs vilka ordinationer som ändrats, andra åtgärder rörande läkemedelsbehandlingen och orsaker till åtgärderna.
- Mål för läkemedelsbehandlingen.
- När uppföljning ska göras och vem som ansvarar för denna.
- Uppdaterad läkemedelslista ska finnas.

1.5 Läkemedel

- Sjuksköterskans dokumentation om ordination, administrering och utvärdering som inte görs direkt i COSMIC utdelningsvy.
- När utförligare dokumentation behövs.
- Inhämtande av uppgifter vid förberedelse av läkemedelsgenomgång.

2 Utskrivnings-/besöksinformation med läkemedelsberättelse till patient

- Dokumenteras av läkare.
- Innehåller läkemedelsförändringar under vårdtiden/besöket dvs vilka ordinationer som ändrats, andra åtgärder rörande läkemedelsbehandlingen, orsaker till åtgärderna.
- Mål för läkemedelsbehandlingen, när och av vem uppföljning ska göras.
- Patienten ska också få en uppdaterad läkemedelslista.
- Mall för detta finns i COSMIC, *Blankettbibliotek* under *Allmänna brev och blanketter*.

Rutin Utskrivningsinformation/utskrivningsbesked med läkemedelsberättelse.

3 Läkemedelsadministrering slutenvård

Läkare ska efter läkemedelsgenomgång godkänna läkemedelslistan för administrering. När läkemedelslistan är godkänd för administrering syns en grön list/linje ovanför läkemedelslistan.

Patientens alla läkemedelsbehandlingar visas i läkemedelslistan. Utdelningsvyn visar endast de läkemedel som ska administreras och inte t ex pausade läkemedelsbehandlingar.

I utdelningsvyn i COSMIC signerar sjuksköterska administrerade doser på respektive utdelningstillfälle. I *Registreradialogen* kan sjuksköterska registrera avvikelser t ex skriva anteckning, justera dos. I *Registreradialogen* går det också att substituera läkemedel om utbytbar synonympreparat används. I fältet "administrerat läkemedel" finns i sådana fall en rullist med val på generika. Dokumentation som gjorts i *Registreradialogen* visas med en pratbubbla och dosjustering med avvikande färg på ikonerna. Med högerklick på läkemedelsikonerna - *Visa logg* - kan all dokumentation och åtgärder läsas, med tidpunkt för åtgärden och av vem. I *Visa logg* kan man makulera en åtgärd som blivit fel t ex läkemedlet gavs vid en annan tidpunkt. Markera händelsen – makulera. Högerklicka på utdelningstillfället igen, välj *Administrera* - ändra tiden, signera.

Generella direktiv

För att ordinera ett generellt direktiv: Tryck på knappen *Generella direktiv* i utdelningsvyn eller gå direkt till Ny-fliken och välj *generella direktiv* i sökrutan. Direktiven listas med utgångspunkt från den enhet du har valt eller är inloggad på. Generella direktiv får inte användas till utlokaliserade patienter från annan medicinskt ansvarig enhet än den du är inloggad på. Givna läkemedel från generella direktiv visas under egen rubrik i utdelningsvyn så länge direktivet är giltigt. Därefter hamnar de under fliken *Avslutade läkemedelsbehandlingar* i läkemedelslistan.

4 Läkemedelsadministrering öppenvård

För läkemedel som ska administreras till patient i öppenvård väljs *Administreras på enhet* samt vilken enhet, när läkemedlet ordinerar från Ny-fliken. Läkemedlet syns då med en tunn grön linje under i läkemedelslistan och under egen rubrik *Administreras på enhet* i utdelningsvyn.

Rekvistionsläkemedel (ej recept) som ges till patient ska dokumenteras i läkemedelslistan.

5 Batchnummer för biologiska läkemedel och plasmaprodukter

Vid administrering av biologiska läkemedel och plasmaprodukter ska batchnummer dokumenteras. I slutenvård registreras batchnummer i utdelningsvyn vid administrering. Högerklicka på läkemedelsikonen, välj *Administrera* för att öppna *Registreradialogen*.

Om utdelningsvyn inte används dokumenteras batchnummer under sökord Läkemedel.

6 Blodprodukter

Ordination av blodprodukter görs i slutenvården i COSMIC läkemedelsmodul. I utdelningsvyn visas ordinationen med ikonerna för transfusion. Det finns ordinationsmallar för detta. Under *Beställning och svar/Beställning provbunden* görs uthopp till InterInfo, klicka på *Blodgruppering och bastest* under fliken *Blod/transfusionslab*. I InterInfo görs beställning och rapportering av givna blodprodukter.

7 Cytostatika

Cytostatikabehandling som inte ordinerar i COSMIC utan i Cytodos eller på cytostatikakort, dokumenteras under sökord Läkemedelsförändring i journalen.

I Uppmärksamhetssignalen i COSMIC ska framgå att patienten har cytostatikabehandling, finns under *Behandling och tillstånd/Behandling*. En länk till journalanteckning kan göras i UMS.

8 Extempore-läkemedel

Extempore-läkemedel finns under rubriken "Icke godkända läkemedel" i Ny-fliken. När en patient är ordinerad ett extempore-läkemedel som inte har eget varunummer ska det fiktiva läkemedlet **Extempore MALL FÖR ORDINATION eller E-RECEPT** ordineras utifrån befintlig ordinationsmall. Vid ordination anges vilket läkemedel som patienten är ordinerad enligt anvisningar i mallen.

9 Infusioner

Ordinationsmallar finns för de flesta infusioner. I *Registreradialogen* finns information om infusionens innehåll, dos, ev. tillsatser och spädningsinformation. Pausfunktionen används vid tillfälligt bortkopplande av pågående infusion. Delregistrering av infusioner ska alltid göras innan sjuksköterska överlämnar patientansvar till nästkommande sjuksköterska och vid vårdens övergångar. Under valet *Visa logg* kan all dokumentation och åtgärder läsas, med tidpunkt för åtgärden och av vem.

10 Insulin

Läkemedelsdokumentation i COSMIC, se särskild rutin. Ny rutin är under utformande våren 2024.

11 Licensläkemedel

Licensläkemedel finns under rubriken "Icke godkända läkemedel" i Ny-fliken. Dessa recept går att iterera. När en patient är ordinerad ett icke godkänt läkemedel, sk licensläkemedel, som inte har eget varunummer, ska det fiktiva läkemedlet **Licens MALL FÖR ORDINATION eller E-RECEPT** ordineras utifrån befintlig ordinationsmall. Vid ordination anges vilket läkemedel som patienten är ordinerad enligt anvisningar i mallen. Dessa recept går inte att iterera.

12 Läkemedel utan recept

Om patienten tar receptfria läkemedel eller naturläkemedel regelbundet, utan läkares ordination, ska detta dokumenteras i läkemedelslistan med knappen Egenmedicinering. Rutin se Den gemensamma läkemedelslistan.

Läkemedel som beställs på rekvisition och ges till patient i öppenvård eller på mottagning ska ordinerars i COSMIC. Välj administrera på enhet (Vilken som helst) Om särskild enhet ska ansvara för administrering anges detta, se punkt 4.

13 Läkemedel vid klinisk prövning

Det fiktiva läkemedlet **Klinisk prövning (studieläkemedel)** ska ordinerars utifrån befintlig ordinationsmall. Detta ger då också möjlighet att administrera läkemedlet. I *Ordinationskommentar* ska prövningens/studiens namn anges.

I *Uppmärksamhetssignalen* i COSMIC ska det framgå att patienten deltar i klinisk läkemedelsprövning, finns under *Vårdrutinavvikelse/Ingår i Läkemedelsstudier*. Typ av läkemedel, studiens beteckning samt namn och telefonnummer till den ansvarige för studien ska anges.

Datum när studien påbörjas/avslutas ska registreras. Omprövning ska sättas till studiens slut.

14 Medicintekniska produkter

Medicintekniska CE-märkta produkter kan i vissa fall förskrivas på hjälpmedelskort, t ex för att en patient ska kunna sköta den utrustning som används i hemmet för att tillföra läkemedel. Exempel är spolvätskor med natriumklorid och klorhexidin som används för att rengöra slangar och katetrar, samt Mollelast förband för bandagering. Dessa produkter är inte klassade som läkemedel. **OBS! Sökning måste göras på Förbrukningsartiklar i COSMIC.** Använd ordinationsmall **Medicinteknisk produkt MALL** och fyll i produkt, styrka, förpackningsstorlek och användningsområde enligt instruktion i mallen. Produkten syns på listan över förbrukningsartiklar, inte på läkemedelslistan, i COSMIC. Se rutin Medicintekniska produkter.

15 Oxygen

Både den syrgas som patienten har på recept för hemmabruk och den som ges på sjukhus ska ordinerars i COSMIC.

Ordinationsmallar för syrgas ska användas.

Ordnation av syrgas i COSMIC, vuxna, rutin under utformande våren 2024.

16 Patient med dosdispensering

I läkemedelslistan i COSMIC markeras automatiskt om patienten har dosdispenserade läkemedel med text *Dospatient*. Texten är diskret och lätt att missa. För att ytterligare uppmärksamma förskrivare på att patienten är en dospatient rekommenderas att det fiktiva läkemedlet **DOSPATIENT – SE PASCAL** ordinerars av den läkare som först ordinerar ett läkemedel med dosdispensering. Denna ordination görs i COSMIC utifrån befintlig ordinationsmall och det kommer då tydligt att synas i läkemedelslistan och utdelningsvyn att patienten är dospatient. En flik *Dosförskrivningar* tillkommer i läkemedelslistan COSMIC, på patienter som har dosdispensering.

Rutin Pascal i COSMIC

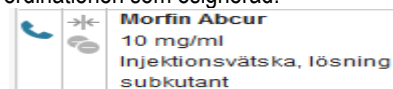
17 Sondnäring

Ordnation och administrering av sondnäring, tex Isosource, sker på papperslista Enteral nutrition, ny rutin är under utformande våren 2024

18 Telefonordination

Telefonordination/muntlig ordination ger sjuksköterskan möjlighet att skriva in en ordination i COSMIC. Ordinerande läkares namn ska anges.

En ikon Telefonlur visar att ordinationen ska kontrasigneras av läkare så snart som möjligt. Efter 14 dagar läses ordinationen som osignerad.

19 Vacciner

BHV vaccination

Ordination görs via Nyfliken och visas under egen flik, *Vaccinationslistan*. Administrering och dokumentation (lokalisering, batchnummer) görs i utdelningsvyn. Eventuell journalanteckning skrivs under sökord *Vaccination*.

När vaccinet administrerats hamnar det efter 7 dagar under *Avslutade läkemedelsbehandlingar* i *Vaccinationslistan*.
Rutin

För övriga vaccinationer.

Journalanteckning skrivs under sökord *Vaccination*.

20 Varning/överkänslighet

För att skapa överkänslighetsvarning högerklicka på läkemedlet i läkemedelslistan. Välj sen ATC-kodsnivå. Fortsätt registreringen i uppmärksamhetssignalen.

Uppmärksamhetssignalen i COSMIC – Rutin för dokumentation.

ATC-kodskopplade varningsmarkeringar i COSMIC.

21 Vårdens övergångar

Olika ordinationssystem används i slutenvården, se rutin Vårdens övergångar.

22 Waran

Waran ordinerar med ordinationstypen "villkorad ordination" både inom sluten- och öppenvården med hjälp av ordinationsmall i COSMIC. Ordinationen visas med frågetecken så länge inte dosen har angivits. Dosen anges genom högerklick på utdelningstillfället och välj "ändra dos".

Vid telefonordination ska sjuksköterska vid administrering fylla i dosen och dokumentera i fritextfältet vilken läkare som gjort ordinationen.

Länk rutin

För enheter som inte använder COSMIC utdelningsvyn används Waranlista på papper för ordination och administrering.

23 Självadministrering

När patienten själv ansvarar för administrering av läkemedel, eller med hjälp av förälder/annan vårdare, används funktionen *Självadministrering* för dokumentation av beslutet. Läkare tar beslut för en längre period via läkemedelslistan. Sjuksköterska kan dokumentera enstaka utdelningstillfällen via utdelningsvyn som självadministrerade.

Markera giltighetstid. Självadministrering visas med ikon "torso". Viktigt att avbryta självadministreringen senast vid utskrivning så det inte ligger kvar när patienten kommer in på sjukhuset nästa gång.

Kontrollera att patienten intagit läkemedlet – stäm av vid varje arbetspass/utdelningstillfälle. Dokumentera om intagen dos via högerklick och välj *Anteckning*, detta visas med en pratbubbla över gubben.

24 Förteckning över i vilka journalmallar sökorden ska finnas

Öppenvårdsjournal läkare (inkl mottagningar på sjukhuset)

- Enkel läkemedelsgenomgång
- Fördjupad läkemedelsgenomgång
- Läkemedelsförändring
- Läkemedelsberättelse

Inskrivningsanteckning läkare

- Enkel läkemedelsgenomgång
- Fördjupad läkemedelsgenomgång
- Läkemedelsförändring

Daganteckning läkare

- Enkel läkemedelsgenomgång
- Fördjupad läkemedelsgenomgång
- Läkemedelsförändring

Epikris läkare

- Läkemedelsberättelse

Administrativ anteckning läkare

- Enkel läkemedelsgenomgång
- Fördjupad läkemedelsgenomgång
- Läkemedelsförändring
- Läkemedelsberättelse

Telefonanteckning läkare

- Enkel läkemedelsgenomgång
- Fördjupad läkemedelsgenomgång
- Läkemedelsförändring
- Läkemedelsberättelse

Öppenvårdsjournal sjuksköterska

- Läkemedel

Omvårdnadsanteckning sjuksköterska

- Läkemedel

Omvårdnadsepikris sjuksköterska

- Läkemedel